

ЊИВА

Ратарски недељни лист.

Број 38.

19. (6.) септембра 1915.

XVIII. год.

Претплата је: 3 круне на целу годину.

Излази сваке недеље.

Уредништво и наклада «Њиве» је:

Budapest, Egyetem-utcza 4.

Излази и на мађарском, словачком, рушињачком, румунском и немачком језику.

Угарско-хрватска поклонствена депутација пред Његовим Величанством Краљем.

Мноштво света, које је у Бечу, од Шварценбергова трга преко Ринга и Мариахилфер-штрасе, у двореду стајало, може се проценити на 200,000 људи, којима ваља приброрити и све оне, који су с балкона и прозора поздрављали депутацију. Што се поворка више приближавала улазу двора у Шенбруну, то се већма множило опћинство. Пред двором поставило се много рањених чланица и војника.

Примање у Шенбрунском двору носило је значај «велике аудијенције». Учесници сакупише се у великој галерији, где су на степеницама телесна гарда и пешаштво правили шпалир. У галерији је стајала

двеструка стража угарске трабантске телесне гарде. Неколико часа пре 11 сати обавестио је врховни дворски маршал кнез Монтенуово Његово Величанство, да су на окупу учесници аудијенције. На знак равнтеља церемонијела, отворише се врата и Његово Величанство је сред громког клицања «Елјен!» и «Живио!» ступило у дворану. У дворани био је подигнут подијум, на којем се налазио столац. Пред овај је столац стало Његово Величанство.

*

Кад се стишало бурно клицање, ословио је министар-председник, гроф Стеван Тиса, цара и краља овом беседом:

www.nrcs.org
Ступајући пред Ваше Величанство, следимо глас срца. Наше је срце пуно и препуно осећања верности и по-клонства у захвалној љубави.

Ове свете осећаје наследили смо од својих предака. Распалила их је свест о свему ономе што је Ваше Величанство, током Вашега, добру Вашега народа посвећенога, благословенога, дугога живота, за нас учинило. Осећаји ови избијају неодољивом силом из душе нам, а под узвинујућим утисцима садашњег великога доба.

Ево је већем година дана како се на живот и смрт боримо противу превласти на нас уперених опаких страсти. Напали су нас из свију чести света сви они, који су наше мирољубље узимали за слабост, те мислили да је време, да нас униште.

Опасност је била велика, задатак наш био је непрегледан. Могосмо га савладати одуријући се из све своје снаге и са грдно великим жртвама. Упресмо се из све снаге. Не колебасмо се, не устезасмо се, но пођосмо без страха у бој, као што се то приличи народу угроженом у животу му, народу, који хоће да живи, те се заложисмо свом снагом својом.

Поднесосмо губитке. Света нам је успомена својих милих погинулих. Оплакујемо их, али ударци судбине, који погађају појединце и породице, не обарају нас. Отаџбина нам је у опасности, то нам патријотска дужност налаже да поднесемо све жртве без роптања.

У тој свести прихватисмо натурену нам борбу. Она нам је душу нашу

уздигла, мишицу очеличила у свима напастима ове борбе. Она испуњује ратнике што се боре у стрељачким шанчевима, а исто тако и на дому брижне родитеље, који стрепе за своју децу, жене, које се брину за своје мужеве, сестре, које страхују за своју браћу.

Свако то данас осећа да нам ваља издржати, те се одолева. Патријотске врлине угарскога и хрватскога народа прекалише се и светле се у ватри напasti. Зато нас Бог и није оставио. Њему Свемогућему нека је хваља што, на прагу друге године овога ужаснога светскога рата, небројене чете севернога дива, гонећи их иза граница наше отаџбине, потукојмо; што се лупешки покушај зликовца, да свога пријатеља с леђа обори, разбија о саразмерно мању или срчану и јуначку војску нашу; што, после толиких опасности и толико силнє борбе, можемо с поузданјем гледати у будућност.

Нека дозволи Ваше Величанство, да уперимо свој захвални поглед у оног добротвора, чије нас је очинско срце разумело и који је угарској држави, повративши јој њезину целокупност и њезину тисујетну слободу, обезбедио достојно место у овој монархији. Тек сада можемо видети, можемо знати, шта би било од нас, да се олуја светских догађаја надвила над монархају пре него ли је свршила процес својег унутрашњег помлађивања. Били смо јаки, јер смо сложни. У крилу угарског народа утихнуо је сваки страначки раздор, замео се траг свим разликама раз-

реда, вероисповести и народности. Угарски раднички разред је у племитој утакмици у погибљима рата осветлао лице. У храброј обрани до- мовине суделовали су немађарски грађани раме уз раме са својом ма- ђарском браћом. На бојним пољанама, које су засниуле у сјају славе, на- топиле се заједничком крвљу, нашли смо се на окупу с хрватском браћом. Заједничка слава и заједничке жртве удружују нас у бојне другове. Угарска и хрватска верност и храброст сјају у јединственом сјају. Захваљујемо божјој Провидности, што Ваше Величанство може да гледа своје народе, који су се окупили око Вашег престола, удруженi у часовима папасти, у узноситом осећају.

Заветујући се, да никад не ћемо заборавити науку овог великог доба, захваљујемо Богу, што је дозволио, да је Ваше Величанство могло славо- добитно доживети оправдање својег животног дела у бојевима овог великог доба, па се молимо, да би Бог поживио Ваше Величанство у срећно доба мира на спас и благослов народâ!»

Његово Величанство је овако одговорило на беседу министра-председника :

«Откад је букнуо рат, спречавала Ме је на Моју искрену жалост Моја владаљачка дужност, да дођем у Свој угарски главни и престонички град. Тим је већа Моја радост, што сте, као заступници муниципија Угарске и њезиних посестримских земаља из свих крајева земље овамо пред Мене дошли.

Дубоко Ме дира изражај Вашег поклонства као поновни сјајни исказ верности и привржености угарскога и хрватскога народа. Једна је од највећих радости Мојег живота, што је успело, уз сурадњу угледних угарских државника, да се на трајним темељима обезбеди победоносни заједнички рад између краља и народа, као и између угарске државе и Мојих осталих краљевина и земаља, па тиме одстране неспоразумци, који су се векове и векове свеудиљ понављали. Велике напасти садашњости више су него ли досад доказале, да је ово дело измирења и нагодбе посве пројекло душу Мојих народâ, а напосе душу народâ Моје угарске круне.

Кад су на нас завојшили наши непријатељи, горући од чежње за освајањем, заподео је угарски и хрватски народ, осећајући се једно с круном, у братинској утакмици са Мојим осталим народима, на Мој позив, с одушевљеном одлучношћу и пупим напоном своје снаге, бој против премоћи, која је на нас ударила, и у земљи је занемио сваки политички раздор. Све народности удружиле су се у жаркој отаџбеничкој љубави, спремне на све жртве.

С поносном радошћу видим у овој оријашкој борби од предака наслеђене хрватске врлине, како су пројале код угарског м код хрватског народа и како се древна ратна слава обију братских народа обнавља у њиховим јуначким делима.

С дубоком ме захвалношћу испуњује, што они, који су остали код

куће, настоје, како би увећаним извршивањем својих грађанских дужности, срчаним поднашањем ратних искушавања и делотворно унапређивали нашу ствар за оне, који су ратом унесрећени.

Чврсто је Моје поуздање, да ће Моје јуначке војске с напим верним савезницима извојевати чистан, трајан и сигуран мир и да ће бити приуштено угарској држави и обим народима, који су у њој удруженi, у хисторијској свези, која је поновно посвећена садашњим заједничким бојевима и заједничким жртвама, да с Мојим осталим народима у увећаној јакости и угледу уживају благодати мира.

Уздам се у Свемогућега, да ће круна светога Стефана, која је била кадра сред столетних бура очувати мудрост и снагу предака, такођер након напасти садашњости, обасјана новом славом, светлiti још већим сјајем позним, сретнијим нараспаштјима.

Примите за свој долазак и за своје поклонство Моју свесрдну захвалу и испоручите код куће народу изражај Моје захвале, што произвире из најдубљег срца за његово верно и јуначко држање.

Присутници су дуготрајним бурним клицањем «Елјен а кираљ!» и «Живио краљ!» попратили краљеве речи.

Сад је посебице поздравио Његово Величанство бан краљевина Хрватске, Славоније и Далмације др. Иван барон Скерлец у хрватском језику овим речима:

«Ваше цесарско и краљевско апостолско Величанство!

Министар-предсједник као главар заједничке владе земаља круне св. Стјепана, поздравио је већ Ваше Величанство најпонизније у име свих ових земаља.

Молим Ваше Величанство, да ми премилостиво дозволи, да употребим ову згоду, да Ваше Величанство у име краљевина Хрватске и Славоније још и посебно најпонизније поздравим, те да будем тумачем у овим великим временима осјећаја непоколебиве вјерности и оданости цијелога хрватског народа према Вашему Величанству и Превишњој владајућој кући.

Ја то особито и ради тога чиним, да тиме, код ове узвишене патриотичке свечаности цијеле државне заједнице круне св. Стјепана, удовољим жељи хрватског народа, да Ваше Величанство својим материнским језиком поздравим.

Цјелокупни хрватски народ стоји чврстим редовимаoko престоља Вашега Величанства и кличе по мени одушевљено:

Нека Бог чува и штити Ваше Величанство!»

На то је Његово Величанство благоизвољело у њемачком језику одговорити овако:

•Ја Вам захваљујем, што сте дошли, што сте Ми пружили прилику, да изразим Своју хвалу за ванредна дела и устрајно држање Хрвата у овим тешким временима. Захваљујем Хрватима још једанпут из пунога срца и рачунам и у будуће на њих.»

Од Горлице — до Јарослава: Улазак наше војске у Тарнову 6. маја.

Како треба за продају премати воће?

Трговина воли робу, која је подједнаке каквоће а налази се у великој количини. Ова се редовно уноси у промет у каквој правилној, сталној спољашњој опреми, коју свако познаје. Најчешће се снабдева ради распознаје, са каквим заштитним знаком, са такозваном: марком.

То исто бива и са воћем. Изменено, нераздељено, ненеговано, рђаво опремљено и изударано воће нема цене; оно се будзашто продаје, јер служи само за најобичнију потребу и најједноставнију прераду. Лепо и неугрувано воће међутим има најлепшу цену и свако га радо купује.

Већ при сађењу воћњака треба пазити, шта се где сади. Увек се оно сади, што у оном крају најбоље роди. Нека са другим чим они пробају, који за то имају и времена, и новаца, и знања. Ко не зна шта у ком крају успева, нека се у суседа или ти код оближњег државног баштованства распита. Ово ће му бесплатно дати савета.

Воћке треба најближљивије него вати. Тло се мора обрађивати, ћубрить и чистити. Гусенице требити, дрва подсецати и чисто их држати, ни један воћар не то сме пропуштати.

Када нам се Божјом помоћу труд наплати и воћке нам донесу велики плод, онда исти не стресајмо са воћака, него га лепо, понајвише руком скидајмо. Тресу се само шљиве, које ћемо за ракију употребити или ти ораси, којима то не шкоди. Важно је,

да воће у своје време знамо брати. Обично се бере само зрело воће. Полак зрело беремо, ако је исто одређено за кување слатког. Нарочито треба да пазимо са јабукама за зиму. Ове се тек септембра скидају са дрвета. Крушке за зиму ваља тек октобра скидати.

Убрано воће није слободно бацати. Треба пазити, да се воће не изудара.

Сваку врсту треба посебно брати и сваку врсту треба посебно разврстati. Највише ће вредети прва каквоћа: велико и читаво воће; скоро исто толико вреди и прва каквоћа, а друга величина; мање вреди друга каквоћа прва величина, а најмање вреди друга каквоћа и друга величина. Овако разврставање треба савесно вршити. Никада се не сме лошија врста са бољом мешати. Изударано и лошије воће иде у трећу врсту.

Разврстано воће, ако исто не остављамо код нас на зиму, треба брижљиво паковати. У подједнако великим, чврстим и чистим корпама. Јабуку и крушку пак у дрвене сандуке. Корпу треба изнутра обложити са пилотином од дрвета. Јабуке и крушке треба у папире умотати и исте добро једно уз друго и изнад другог поређати. Међу исте се меће пилотина, да би се од угрувања спасле. Када смо воће поређали у корпу, треба пазити да је још и испод поклонца доста пилотине, да не би овај воће угњечио.

Најбоље је набавити сандуке, у које можестати 25—50 кила воћа. Сандук нека не буде одвећ висок

Са севернога ратишта: Улаз наше коњице у једно село.

нека је згодан за подизање. Лепо изгледају сандуци, који су 57 цм. дугачки, 33 цм. широки. У оваке сандуке стаје 23—26 кила воћа. Већи сандуци имају 76 цм., 37 цм. и 34 цм., у ове стаје 50—55 кила воћа. Воће се у сандук исто онако слаже, као и у корпу.

У цакове, у кола и вагоне шаље се само лошије воће. То је оно воће, које се употребљава за вино и пекmez. Овако воће има бољу цену ако га осушимо.

Препоручујемо онима који хоће своје воће да уновче трговачким путем, да се обраћају само на позната трговачка предузећа. Тако је предузеће: A Magyar Élelmiszerszállító Részvénnytársaság (Budapest IX., Tóth Kálmán-utca 8. sz.), које осим свог сређишта у престоници има своје подружнице и нисарне за скупљање у сваком већем воћарском крају. На ове се слободно свако може обратити. Продавци ће ту сазнати за имена оних купаца, за које само друштво чак и материјално одговара, а осим тога је и само друштво добар купац.

Састанци за нашу потпорну благајницу. Врло нагло расте број оних, који су похитали да осигурају себе и своју породицу код радничке потпорне благајнице. По свима крајевима у земљи држе се састанци, на којима се држе поучна предавања о користима потпорне благајнице и тим приликама се уписују за чланове врло многи, који мисле и на сутра, на своју будућност.

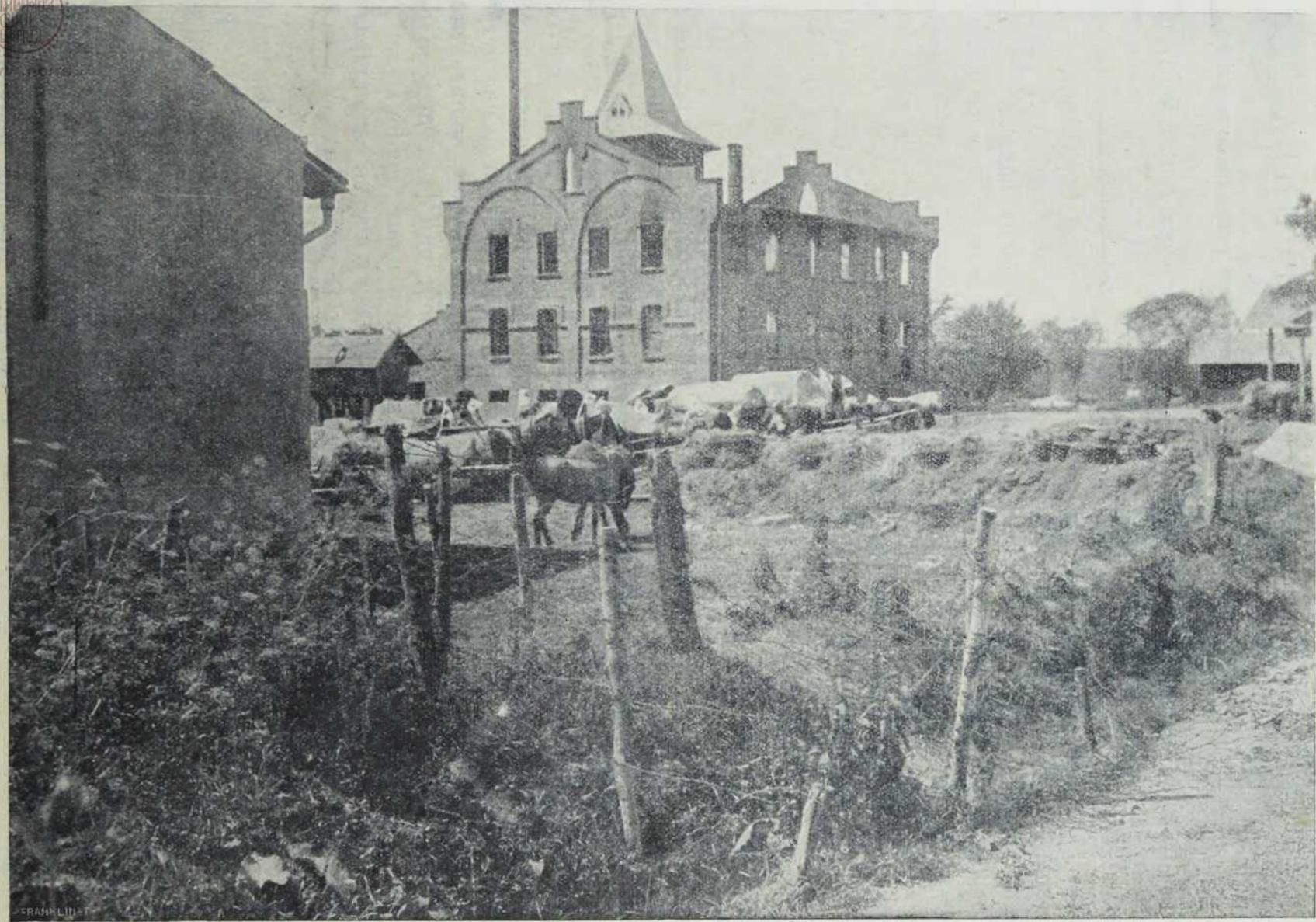
Продавање воћарских производа.

Општа је жеља да сада свакако од наших производа све оно задржимо што служи за исхрану и то зато, што је сада неке врсте хране мање и што се до исте путем увоза тек у ограниченој мери може доћи. Неумесно би било, када би смо, полазећи са овог становишта, хтели да ограничимо увоз нашег воћа у Немачку. Њој ће наш сувишак добро доћи, а она ће нама дати других ствари.

Код нас су у појединим крајевима воћке врло лепо понеле. Пошто ми све то потрошити не можемо, сасвим је умесно, да то нашем савезнику продамо.

Кајсије су врло рђаво родиле, дочим су јабуке, крушке, ораси и шљиве добро понеле. Ове ће сада наши воћари теже уновчити, јер сада један велики део купаца врши војничку службу. Најгоре пролазе мале газде, који своје производе не могу да износе на тржишта. Пошто их сада трговци не посечују, они не знају шта да раде.

Зато је баш министар пољопривреде поново подстрекавао наш свет на домаће обраћивање воћа и у ту је сврху дао приредити течајеве и поделио је више стотина справа за сушење. Недавно је слao међу воћаре државне разврстаче и отпремаче, да се од њих свако поучи рационалном уновчавању својих воћарских производа. Сада ових државни намештеници врше војничку службу, зато је министар наредио, да се међу

Са севернога ратишта: Жичане сметње и стрељачки ровови у дворишту једне творнице у Галицији.

КРОНИКА.

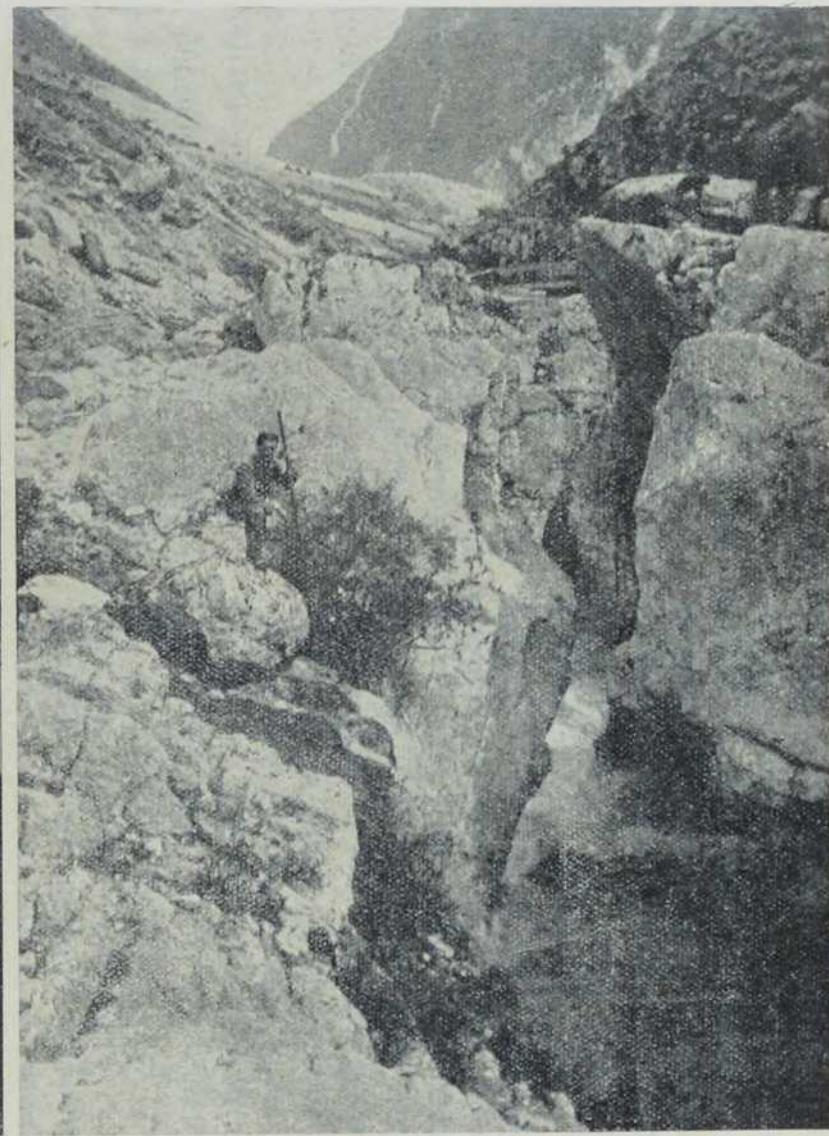
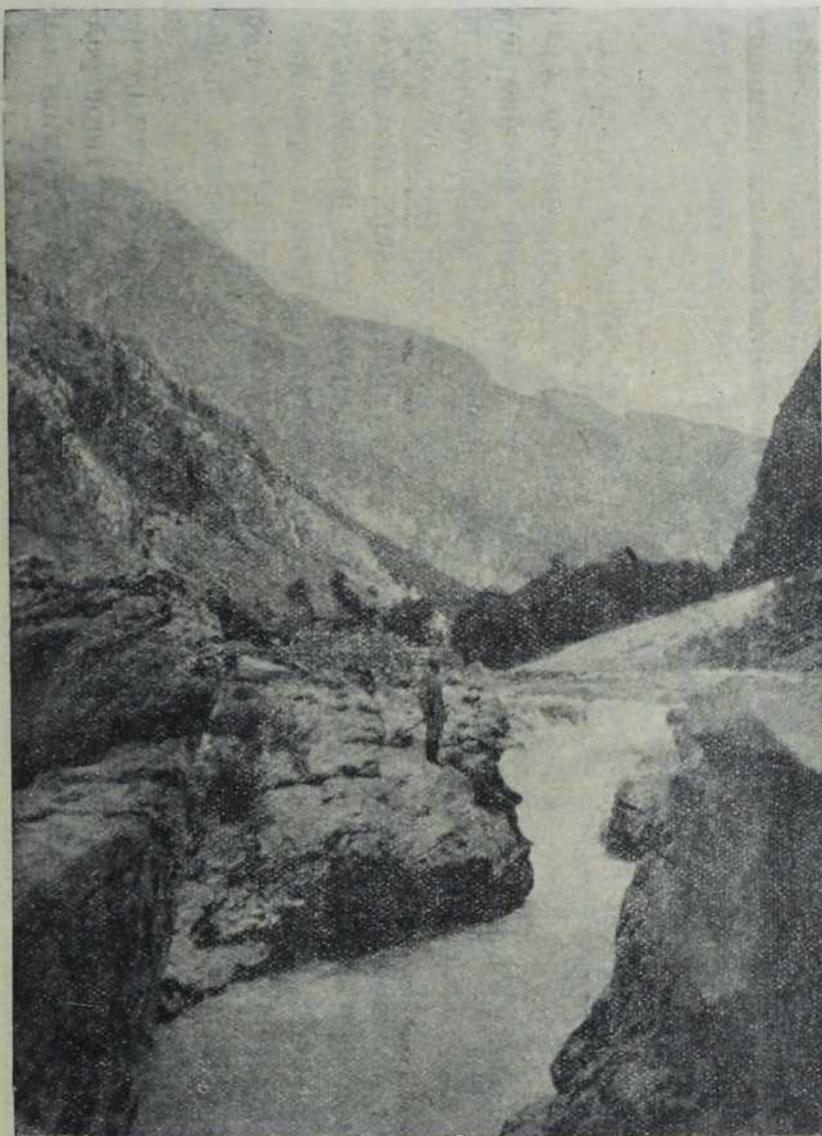
Огледало светскога рата.

газде рашири спис: «Како треба за продају воће припремити.» Ове корисне поуке доносимо и ми у овом броју «Њиве».

Највеће су препреке извозу и продају неумесно брање, разврстање и паковање. Зато, нарочито ове године, када је питање уновчавања постало врло важно, упозоравамо наше газде на њихов досадашњи површни поступак. По врстама изабрано, по развијености разврстано и брижљиво спаковано (чист папир и дрвена пилотина) у једнаким корпама и сандуцима, воће има сигурно добру цену. Где поједини произвођачи имају мало воћа, ту не вреди да свако разврстава, него је најпаметније, да се њих виште здруже и своје воће ради продаје предаду Мађарском Деоничарском Друштву за Отпрему Живежних Средстава, које ће примити производе газде и гледати да их уз најбоље увете уновчи. Нека се споразумеју наше газде и нека се потруде, да поједине општине или виште суседних општина заједно пријаве ради продаје своје залихе воћа или непосредно горереченом друштву (Адреса: A Magyar Élelmiszer-szállító Részvénnytársaság Budapest IX., Tóth Kálmán-n. 8. sz.), или баштованском одељењу министарства пољопривреде, које сасвим бесплатно води рачуна о пријављеној продајној залихи, коју такођер бесплатно саопштава купцима. Адреса је надлежног министарскога баштованскога одсека ово: A m. kir. Földmívelési Ministerium kertészeti osztálya, Budapest V., Országház tér.

Значајни гласови стижу са ратишта. Велики кнез Николај, главни заповедник руске војске, који није марио што милиони руских војника губе свој живот и допадају сужањства — одступио је. То су захтевали руски политичари, који су се ужасавали са узалуд проливене крви милијона руских синова. Бездушни врховни заповедник беснео је, кад је чуо шта жели и тражи руски народ и његови заступници; али је народ био јачи од великог кнеза, те је он морао повући се и предати главну команду самоме рускоме цару. Зна се, да је цар у своје време био одлучно противан овоме рату. Нас па и наше дичне савезнике, којима је овај рат наметнут, умирује ова вест — јер смо уверени, да непрекидне поразе војске руске није ни сам руски цар ка-дар да их задржи. Ено је пао и град Дубно, који је био такођер врло утврђен. Још нам је и то врло повољно: што наши непријатељи не могу да подигну против нас неутралне државе на Балкану. Бугарска се са Турском мирним путем нагодила; те према томе не могу ни Французи, ни Талијанци да ударе на Турке преко Бугарске. Енглески милијони не могу да потплате Бугаре, а њихова војска не може да победи Турке те да заузме Дарданеле и Цариград. Ено су ових дана Турци унишили још једну енглеску подморницу.

У Северној Африци побунили су

Са талијанскога ратишта: Брдине на обали Изонцо-реке.

се урођеници против Француза. У Енглеској све се већма шири захтев да се дође до мира. Ено се народ купи већ и пред краљевом палатом, те захтева гласно да се доврши рат и склопи мир. Ако су с пушкама и растерали тај народ — то је само за који дан; јер се тај захтев све то живље појављује одако немачке крилатице бацају своје бомбе над срдцем Лондона, те руше и паље најбогатији део енглеске престонице.

Глаеови што се шире о Румунији, не задају бриге управи наше војске. Румунија не ће помагати потученим Русима; јер није још заборавила отету Бесарабију. Напокон је у нас Ердељ исто тако утврђен као наши планински крајеви према Италији, око којих се талијанска војска ужасно ломи и разбија.

Новије владине наредбе.

Државна Влада издала је ове изнимне наредбе:

Произвађање јечменице («герштла»).

Влада је наредила како да се производи и продаје јечменица («герштл»). По тој наредби не сме се при производњи герштла правити брашно за крму, пићу. Пошто се изваде једноврсне мекиње, слободно је из 100 кила јечма (61 кила тешкога) производити 59 кила герштла и то од три врсте: финога за чорбу, који се продаје под именом З-нака; даље обичнога герштла за кување, који се зове

10-ак или арпакаша, јечмена каша; и напокон дробнога герштла. Влада је одредила оном фином герштлу цену по 1 метеру, чисте тежине, без вреће, 90 круна за готове новце: обичноме и дробноме герштлу 50 круна и 70 филира. Ове цене важе од 1. септ. о. г. за сву нашу државу. Ова највиша цена вреди само за продају на велико, а за продају на мало само су за мерило, да не би цена била претерано велика, далеко већа од владине цене.

Рок куповању житарица.

Министар трговинских послова дозволио је да жупаније, вароши а општине са уређеним магистратом могу до 31. октобра о. г. — а потрошачке задруге, јавни заводи (болнице и склоништа) и подuzeћа набавити себи за прехрану својих чланова, становника, и стоке до 15. октобра о. г. нужне житарице.

Набавка семена за усеве.

Министар трговинских послова наредио је, споразumno са министром пољопривреде, да Министарско Изасланство у Великом Вараду може ма из којега краја наше државе набавити 100 вагона жита, 20 вагона ражи и 100 вагона јечма, а поделити то газдама свога подручја за сејање. Изасланство ће набавити најбољу врсту семена и рачунаће то газдама по званично утврђену највишу цену за готове новце, а газде ваља да пријаве своје потребе код управе својих економских задруга.

(Продужићемо!)

Краљев дар. Приликом скорашићега бављења наследника престола Карла Франца Јосифа и супруге му Ците у нашој престоници, благовозило је Његово Величанство краљ наш даровати сиромасима у Будапешти и у Геделе своту од 10,000 круна.

Успомена краљице Јелисавете. Поводом облетнице прежалосне смрти покојне краљице Јелисавете богослужен је, у Будиму у крунилбеној цркви краља Матије, спомен-парастос, којем су присуствовали представници Владе, престоничких власти и јавних установа. Листови јављају, да је у Срем. Карловцима богослужио тога дана у Саборној цркви свечани парастос преосвећени епископ митрополитски викар Иларијон Земерески и да су парастосу присуствовали представници свију тамошњих власти и јавних установа.

Ренерал Светозар пл. Боројевић почасни грађанин града Љубљане. Градско заступништво љубљанско одлучило је у својој седници од 5. авг., да одушевљеном манифестацијом поздрави јуначке наше борце на фронту на Сочи. Заповедник генерал пешаштва Светозар пл. Боројевић од Војне једногласно је именован почасним грађанином града Љубљане.

Коњаник народних прилога. У престоници нашој састао се нарочити Одбор, који је уметнички дао затворити дрвенога коњаника на коњу, по облику коњаника из «Црне Чете» краља Матије. Коњаник тај постављен је за сада на тргу Деак Ференца и кад буде искован и обложен плочицама и клипцима, сместиће се у ратни музеј. Ко год удари клин или положи плочу на тога коњаника прилаже најмање једну круну прилога у корист удовица и сирочади наших јуничких бораца. У прошлу недељу је тај споменик јавнога добroчинства свечано откривен. При свечаности тој заступао је Његово

Величанство краља нашега Његово царско и краљевско Височанство надвојвода Стеван. Свечаности је присуствовала и надвојвоткиња Аугуста са ћерком, чланови Владе и многи свет; свечани говор држао је Његова Еминијенција кардинал-примас др. Ј. Чернох.

Никола Семерे у руском сужањству. У монархији познати коњогојац, ц. и кр. коморник Никола пл. Семере де генере Хуба, којега су коњи стецали најлепше награде не само на тркалиштима у монархији, већ и по целом свету, налази се у руском сужањству.

Течај за готовљење воћа. На молбу Газдинске Задруге у Најкерешу дао је преузвиšени г. барон Имре Гилањ, министар пољопривреде уредити у Најкерешу наставни текај за готовљење воћа, у којем су тамошње жене и госпође месец дана изучавале и веџбала се у готовљењу разног јестива од воћа, међу њима у шећер, цедећи из њега сокове и кувајући пекmez. При крају текаја изложен је 1400 бодија куванога воћа, које је стекло опће признање. — Варош Најкереш чувена је извозом свога воћа по свем свету и сада је овим наставним текајем у готовљењу воћа стекла нов извор привреди својих становника. — Добро би било, кад би се оваки наставни текај приредио још у којој вароши која обилује воћем напр. у Новом Саду, у којем је продаја воћа и зелени такође на великом гласу.

Путовања у Босну, Херцеговину и Далмацију допуштена су грађанским особама само дозволом заповедајућег генерала у Сарајеву, који ће такову дозволу у изузетним случајевима поделити. Изузете су особе, које у Босни, Херцеговини или Далмацији стално станују или су тамо намештene или по налогу војничке или управне области тамо путују. За ове издаје надлежна (бос.-херцеговачка, односно далматинска) управна област прве молбе, односно за путовања у војничком интересу, војничка област, дозволу за путовања (пропустница, Passierschein, Reiseerlaubniss). Путници морају осим тога имати исправе, које изкључују сваку двојбу гледећи ховог идентитета. (Легитимацију са фотографијом или тачни оеобни опис са својеручним потписом, односно отиском прстију.)

Сахрањивање грофа Павла Естерхазија на северном ратишту.

ЗАБАВА

Предсказивање времена.

Лето. После топлог, сувог лета долази мирна јесен, а ређе јака зима.

Запарно лето обећава јаку зиму, која дуже траје.

После хладног, мокрог лета налази хладна и мокра јесен, а обично јака и влажна зима.

По влажном лету наступа топла јесен, не-када и ветровита.

Лисица. Кад лисица лаје, очекује се посигурно киша.

Људи болесни, особито они који пате од костобоље, реуматизма, пробада, туберкулзе и водене болести, предсрећају кишу веома добро, као и остале промене времена. Исто тако старе ране, преломљене кости, жуљеви предсказују непогоду. Понеки љули осећају, кад се приближује промена времена својом клонулошћу, тешкоћом у удовима, лењивошћу; код неких пак зује уши пред кишу, а према

јачини зујања одређује се и јачина непогоде; код неких појављује се пак изненада пред кишу пролив.

Магарац. Кад је магарац неспокојан, њаче, тресе ушима и држи их обешено, биће кише или олује.

Магла. Ако се у пролеће или јесен по хладном времену, магла која падне на воду, те се као дим ваља по језерима, рибњацима, рекама, ливадама, рано изјутра растури и не подигне се у вис кад се сунце јави, биће депо време.

Велика магла пред излазак сунца, особито за време уштапа, обећава погодно време бар за две недеље.

Пада ли магла, биће лепо, пење ли се у вис, падаће киша. Пење ли се запарна, затушљива магла из низина (поља, ливада, река итд.), падаће киша.

Појави ли се магла кад изађе млад месец, биће кишовито пред уштапом. Ако је магла у марта, биће мраза у мају; олуја у јуну, значи пљусак у јулу.

Квочка. Кад квочка води пилиће у скривена места, значи да ће падати киша

поступно; пусти ли их у слободу — лепо време.

Пред олујом или јаком кишом пилићи се не удаљавају од квочке, а и ова их благовремено скрива у заклонито место.

Киша. Када киша пада усправно, не ће дugo трајати. Усахне ли вода после кише убрзо — падаће још. Стварају ли се у блату мехурини кад пада киша, наступа пљусак, али убрзо престаје.

Киша пада чешће дању него ноћу, чешће по подне но пре подне.

Киши глисте излазе из земље пред кишу. Нестане зи их у новембру, наступа јака зима; појављују ли се и доцније, па и до краја месеца новембра, биће блага зима. Залазе ли дубоко у земљу — јака зима.

Козе. Козе су веселе пред лепо време, а крију се пред кишу.

Кокопи. Кад кокопи чепркају, а при том се и ваљају по песку или прашини више него обично — биће кише; јесу ли невеселе — киша; јесу ли боажљиве и неспокојне — олуја.

Крију ли се кокопке кад пада киша, иста ће брзо престати, не крију ли се — падаће дugo.

КОВЧЕЖИЋ.

Паковање јаја за насад. Најбоље је пошиљати јаја у корпама. На дну корпе се разаэтре сено или дрвена вуна. Свако јаје треба обавити хартијом, положити по ширини и утуткати око њега сено или дрвену вуну. Одозго треба такође да дође исти материјал. Поклонац треба завезати јаким канапом, још боље танком жицом, па написати јасно адресу с додатком речи: «Пази, јаја за насад!» «Не бацај!» На поклоцу треба да је дршка, да се не би озго што метало, а и да је поштанском служитељу удеслије за ношење. Прималац треба јаја пажљиво да повади и да их остави 24—36 часова да стоје положено, па онда да их насади под квочку. За насад треба одабирати најсвежија јаја и да су правилног облика, не дугуљаста и округла с рапавом љуском и ситна.

Мађарска Газдинска Задруга

образује бесплатно сеоске задруге, газдинске кругове и арендашкa друштва и даје бесплатна савета у свима задругарским пословима. Земљоделцима даје бесплатна упутства при куповању земље, те држи исказ земља, продаваца и купаца. Ко је рад земље да купи или да прода, нека ту своју намеру јави Мађарској Газдинској Задрузи. Адреса је ова: Budapest, IX., Üllői-út 25. szám.

Одговорни уредник: ЧИКА-СТЕВА.

ОГЛАСИ

Огласи се примају у наклади

ЊИВЕ

Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Преплатна је цена недељном, илустрованом, ратарском листу Њиви само 3 круне годишње. Поред ове малене претплатне цене добивају наши поштовани претплатници календар на дар, као божићни поклон Њивин—читаоцима.

Кад смо пре седамнаест година основали ратарски недељни лист Њиву нагласили смо: да смо ради да листом овим по јефтину цену уносимо у српску ратарску кућу здраву и корисну поуку, да забавним начином поучавамо српскога ратара корисноме знању и умењу — зарад његова свестрана напретна а у времену, у коме се свако живи отима да напредује. — Прелистајте нашу Њиву од године 1898. па до данас, па ћете се уверити из сваког реткаг: да смо се поштено трудали, да се приближимо циљу, који смо истакли. Велики и неочекивани одзив, којега је стекао лист наш међу српским ратарима за ових седамнаест година излажења свога ободрава нас, да прионемо из све снаге и даље: да наша Њива буде из дана у дан све боља и лепша, а тиме српскоме ратару милија. — У то име излазиће Њива и од сада са овим подесним насловом сваке недеље једанпут, на целом табаку овако лепе глатке артије, урешена лепим и одабраним слицима и доносиће у свакоме броју: поуке из пољоделства, воћарства и из сваке друге грane кориснога рада; учиће ратаре пчеларењу, гајењу стоке и пернате живине; извештаваће га о новостима у народу и држави, називаће му шта бива по свету; саопштаваће му земаљске и државне законе и уредбе; поучаваће га у разним важнијим грађанским пословима; одговараће на његова питања и упутиће га како да се помогне у својој нужди и потреби. — Овако лепо урешен, јефтин, забавно-поучни, недељни лист као што је наш лист Њива, — снажиће Србина ратара у борби живота за његов опстанак и напредак. У то име молимо све Србе ратаре који радо читaju и читањем се пријатно забављају и поучавају: да се претплате на Њиву одмах од првих бројева, а ми ћemo им лист слати тачно и уредно. Лист је наш јефтинији и од погачица, зато га нико не може добити на вересију. — Претплата се шиље на адресу:

A Nyiva kiadóhivatalának Budapest, IV., Egyetem-utca 4.